

4.8 Θεωρήστε το υπόδειγμα:

$$y_i = \beta_1 + \beta_2 x_{i2} + \beta_3 x_{i3} + \varepsilon_i$$

το οποίο εκτιμήθηκε με την μέθοδο ελαχίστων τετραγώνων βάσει ενός δείγματος $N=20$ παρατηρήσεων και έδωσε τα ακόλουθα αποτελέσματα:

$$\hat{\beta} = \begin{bmatrix} 0,97 \\ 0,70 \\ 1,78 \end{bmatrix}, \quad \widehat{Cov}(\hat{\beta}) = \sigma^2 (X'X)^{-1} = \begin{bmatrix} 0,22 & 0,020 & -0,05 \\ 0,020 & 0,05 & -0,03 \\ -0,05 & -0,03 & 0,04 \end{bmatrix} \quad \text{και} \quad \hat{\sigma}^2 = 2,52$$

- (i) Ελέγξατε την υπόθεση: $\beta_2 = \beta_3$

(ii) Ελέγξατε την υπόθεση: $\beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = 1$

(iii) Προβλέψτε την τιμή της εξαρτημένης μεταβλητής στο σημείο των ανεξάρτητων μεταβλητών $x'_0 = [1 \ 0 \ 2]$. Βρείτε την διακύμανση του σφάλματος στο σημείο αυτό και υπολογίστε το διάστημα της αληθινής τιμής της εξαρτημένης μεταβλητής y_0 , στο σημείο "0".

Λύση

(i) $\beta_2 = \beta_3$

$$H_0: \beta_2 - \beta_3 = 0$$

$$H_1: \beta_2 - \beta_3 \neq 0$$

$$\widehat{Var}(\hat{\beta}_2 - \hat{\beta}_3) = \widehat{Var}(\hat{\beta}_2) + \widehat{Var}(\hat{\beta}_3) - 2\widehat{Cov}(\hat{\beta}_2, \hat{\beta}_3) = 0,05 + 0,04 - 2(-0,03) = 0,15$$

$$S.E.(\hat{\beta}_2 - \hat{\beta}_3) = \sqrt{\widehat{Var}(\hat{\beta}_2 - \hat{\beta}_3)} = \sqrt{0,15} = 0,3873$$

$$t_1 = \frac{\hat{\beta}_2 - \hat{\beta}_3 - 0}{S.E.(\hat{\beta}_2 - \hat{\beta}_3)} = \frac{0,7 - 1,78 - 0}{0,3873} = \frac{-1,08}{0,3873} = -2,7885$$

Όμως $t_{crit} = t_{N-k, \alpha/2} = t_{17, 0,025} = 2,1098$. Άρα $t_1 > t_{crit}$. Άρα απορρίπτω την H_0 .

(ii) $\beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = 1$

$$H_0: \beta_1 = 1 \text{ και } \beta_2 = 1 \text{ και } \beta_3 = 1$$

$$H_1: \beta_1 \neq 1 \text{ ή } \beta_2 \neq 1 \text{ ή } \beta_3 \neq 1$$

$$R = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \quad r = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$R\hat{\beta} - r = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0,97 \\ 0,70 \\ 1,78 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,97 \\ 0,70 \\ 1,78 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -0,03 \\ -0,30 \\ 0,78 \end{bmatrix}$$

$$F = \frac{(R\hat{\beta} - r)' [RCov(\hat{\beta})R']^{-1} (R\hat{\beta} - r)}{J}$$

$$= \frac{1}{3} \begin{bmatrix} -0,03 & -0,30 & 0,78 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0,22 & 0,02 & -0,05 \\ 0,02 & 0,05 & -0,03 \\ -0,05 & -0,03 & 0,04 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} -0,03 \\ -0,30 \\ 0,78 \end{bmatrix} =$$

$$= \frac{1}{3} \begin{bmatrix} -0,03 & -0,30 & 0,78 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 6,832 & 4,347 & 11,801 \\ 4,347 & 39,130 & 34,782 \\ 11,801 & 34,782 & 65,838 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -0,03 \\ -0,30 \\ 0,78 \end{bmatrix} =$$

$$= \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 7,695 & 15,260 & 40,565 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -0,03 \\ -0,30 \\ 0,78 \end{bmatrix} = \frac{26,831}{3} = 8,944$$

Όμως $F_{crit} = F_{J,N-k,a} = F_{3,17,0,05} = 3,1968$. Άρα $F > F_{crit}$. Απορρίπτω την H_0 .

(iii)

$$\hat{y}_0 = X'_0 \hat{\beta} = [1 \quad 0 \quad 2] \begin{bmatrix} 0,97 \\ 0,70 \\ 1,78 \end{bmatrix} = 0,97 + 3,56 = 4,53$$

Ισχύει ότι: $(X'X)^{-1} = \frac{1}{\hat{\sigma}^2} \widehat{Var}(\hat{\beta})$.

$$\begin{aligned} \widehat{Var}(\hat{y}_0 - y_0) &= \hat{\sigma}^2 \left[x'_0 (X'X)^{-1} x_0 + 1 \right] = 2,52 \left[[1 \quad 0 \quad 2] \frac{1}{2,52} \begin{bmatrix} 0,22 & 0,02 & -0,05 \\ 0,02 & 0,05 & -0,03 \\ -0,05 & -0,03 & 0,04 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} + 1 \right] = \\ &= 2,52 \left[\frac{1}{2,52} [0,12 \quad -0,04 \quad 0,03] \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} + 1 \right] = 2,52 \left(\frac{0,18}{2,52} + 1 \right) = 2,70 \end{aligned}$$

Η κριτική τιμή είναι $t_{crit} = t_{N-k,a/2} = t_{17,0,025} = 2,1098$. Άρα το διάστημα εμπιστοσύνης είναι:

$$\begin{aligned} P \left[\hat{y}_0 - t_{crit} \sqrt{\widehat{Var}(\hat{y}_0 - y_0)} \leq y_0 \leq \hat{y}_0 + t_{crit} \sqrt{\widehat{Var}(\hat{y}_0 - y_0)} \right] &= 0,95 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow P \left[4,53 - 2,1098 \sqrt{2,70} \leq y_0 \leq 4,53 + 2,1098 \sqrt{2,70} \right] &= 0,95 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow P \left[4,53 - 3,4667 \leq y_0 \leq 4,53 + 3,4667 \right] &= 0,95 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow P \left[1,0633 \leq y_0 \leq 7,9967 \right] &= 0,95 \end{aligned}$$

4.9 Δίνονται οι παρακάτω εκτιμήσεις του οικονομετρικού υποδείγματος καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας ανάμεσα σε δύο νομίσματα, έστω e_t (=€/€):

$$\begin{aligned} e_t &= \beta_0 + \beta_1 (M_t - M_t^*) + \beta_2 (Y_t - Y_t^*) + \varepsilon_t, \quad t = 1, 2, \dots, T = 30 \\ &= 0,10 + 1,0 (M_t - M_t^*) - 0,5 (Y_t - Y_t^*) + \hat{\varepsilon}_t \end{aligned}$$

S.E.: $(0,05) \quad (0,05) \quad (0,01) \quad \text{και } \bar{R}^2 = 0,45$

Ελέγξατε την ικανότητα του υποδείγματος αυτού να ερμηνεύσει σημαντικά τις μεταβολές της συναλλαγματικής ισοτιμίας ανάμεσα στα παραπάνω νομίσματα.

Λύση

(i) $\beta_1 = 0$

$$H_0: \beta_1 = 0$$

$$H_1: \beta_1 \neq 0$$

$$t_1 = \left| \frac{\hat{\beta}_1 - 0}{S.E.(\hat{\beta}_1)} \right| = \left| \frac{1 - 0}{0,05} \right| = 20$$

Όμως $t_{crit} = t_{N-k,a/2} = t_{27,0,025} = 2,0518$. Άρα $t_1 > t_{crit}$. Άρα απορρίπτω την H_0 . Ο $\hat{\beta}_1$ είναι στατιστικά σημαντικός.

(ii) $\beta_2 = 0$

$$H_0: \beta_2 = 0$$

$$H_1: \beta_2 \neq 0$$

$$t_2 = \left| \frac{\hat{\beta}_2 - 0}{S.E.(\hat{\beta}_2)} \right| = \left| \frac{0,5 - 0}{0,01} \right| = 50$$

Όμως $t_{crit} = t_{N-k, \alpha/2} = t_{27, 0,025} = 2,0518$. Άρα $t_2 > t_{crit}$. Άρα απορρίπτω την H_0 . Ο $\hat{\beta}_2$ είναι στατιστικά σημαντικός.

(iii) Από κοινού έλεγχος

$$H_0: \beta_1 = 0 \text{ και } \beta_2 = 0$$

$$H_1: \beta_1 \neq 0 \text{ ή } \beta_2 \neq 0$$

$$F = \frac{R^2 / (k-1)}{(1-R^2) / (T-k)} = \frac{0,45/2}{(1-0,45)/27} = \frac{0,225}{0,55/27} = \frac{0,225}{0,02037} = 11,0456$$

Όμως $F_{crit} = F_{2,27,0.05} = 3,35$. Άρα $F > F_{crit}$. Απορρίπτω την H_0 . Το υπόδειγμα ερμηνεύει σημαντικά τις μεταβολές της συναλλαγματικής ισοτιμίας ανάμεσα στα παραπάνω νομίσματα.